

Bogen beskæftiger sig – formentlig på grund af den kreds, den henvender sig til – udelukkende med analyse af det eksterne regnskab. Det er ikke usædvanligt, men det er velgørende, at vanskelighederne og usikkerheden ved at anvende årsregnskabet som basis for analyse bliver trukket frem og det bliver tilkendegivet, at tilbunds gående analyser kun kan foretages, hvis man også dykker ned i det interne materiale.

Svend Jensens bog fortæller ikke blot om, hvordan et redskab skal anvendes. Den angiver også redskabets begrænsninger og muligheder, og den vidner om en forfatter, der forstår den vanskelige kunst at mikse teori og praksis i en passende blanding.

Paul Lind.

Lawrence D. Miles: Techniques of Value Analysis and Engineering, McGraw-Hill Book Company, Inc., London, 1961, 267 s.

Der er mange måder at slå sig til riddet på. Forfatteren til denne bog har valgt en vej, der kort kan karakteriseres som den detaille i produktudviklingsarbejdet, der består i at rationalisere den enkelte dippetud. Det foregår efter forfatterens *værdianalyse*.

For hvert produkt eller produkt-del gælder det om at komme frem til en optimal værdi, der er defineret som de laveste omkostninger (målt i kroner), som man i køb eller produktion må give ud for at skabe et produkt med relevante brugs-egenskaber og relevante prestigeegenskaber. Det er altså i høj grad produktet, der gøres til en variabel, idet det behov, det skal dække, tænkes fastlagt og velkendt.

Analysen består i at svare på følgende spørgsmål:

1. hvad er produktet,
2. hvad koster det,
3. hvilken funktion har det,

4. hvilke andre midler kan udføre den samme funktion,
5. omkostningerne ved mulige alternativer.

Bogens hovedvægt ligger på en eksemplificeret besvarelse af punkt 4, hvor man på mere eller mindre systematisk vis stiller det inkvisitoriske spørgsmål til hver enkelt del: hvorfor sidder du egentlig her, kan du ikke erstattes af noget billigere, der udfylder samme funktion? Mange mennesker er blevet rige ved at specialisere sig i at kunne besvare sådanne spørgsmål, herunder formentlig bogens forfatter. For man må indrømme – med hele det case materiale, han serverer – at der er noget at gøre.

Man kunne så stille det spørgsmål, om den økonomiske sagkundskab i en virksomhed kan og bør stille disse fem spørgsmål. Hertil skal svares, at økonomien naturligt må komme til at levere data til pkt. 1, 2 og 5, og at hans næse for besparelser og aversion mod teknikerne vil kunne motivere adskillige dumme fornuftige spørgsmål under rubrik 3 og 4.

Erik Johnsen.

Robert Lekachman: A History of Economic Ideas. Harper & Brothers, Publishers, New York, 1959.

Dette er nærmest en leksikalsk fremstilling af den økonomiske teoris historie. Denne er i nærværende fremstilling knyttet til de enkelte forfatteres personer. Man får at vide noget om hver enkelt, inden hans livsværk refereres.

Første del (68 sider) behandler tiden fra det gamle Grækenland op til og med merkantilismen. Det er klart, at der ikke levnes megen plads til vore gamle venner Platon, Aristoteles, Xenofon, den hellige Sct. Thomas af Aquinas m. fl.

Anden del (158 s.) dækker den såkaldte klassiske periode, begyndende med Smith og gående over Bentham, Malthus, Ricardo og Mill til og med Marx.

Tredje del (102 sider) giver atter sær-

Bogen beskæftiger sig – formentlig på grund af den kreds, den henvender sig til – udelukkende med analyse af det eksterne regnskab. Det er ikke usædvanligt, men det er velgørende, at vanskelighederne og usikkerheden ved at anvende årsregnskabet som basis for analyse bliver trukket frem og det bliver tilkendegivet, at tilbunds gående analyser kun kan foretages, hvis man også dykker ned i det interne materiale.

Svend Jensens bog fortæller ikke blot om, hvordan et redskab skal anvendes. Den angiver også redskabets begrænsninger og muligheder, og den vidner om en forfatter, der forstår den vanskelige kunst at mikse teori og praksis i en passende blanding.

Paul Lind.

Lawrence D. Miles: Techniques of Value Analysis and Engineering, McGraw-Hill Book Company, Inc., London, 1961, 267 s.

Der er mange måder at slå sig til ridder på. Forfatteren til denne bog har valgt en vej, der kort kan karakteriseres som den detaille i produktudviklingsarbejdet, der består i at rationalisere den enkelte dippetud. Det foregår efter forfatterens *værdianalyse*.

For hvert produkt eller produkt-del gælder det om at komme frem til en optimal værdi, der er defineret som de laveste omkostninger (målt i kroner), som man i køb eller produktion må give ud for at skabe et produkt med relevante brugs-egenskaber og relevante prestigeegenskaber. Det er altså i høj grad produktet, der gøres til en variabel, idet det behov, det skal dække, tænkes fastlagt og velkendt.

Analysen består i at svare på følgende spørgsmål:

1. hvad er produktet,
2. hvad koster det,
3. hvilken funktion har det,

4. hvilke andre midler kan udføre den samme funktion,
5. omkostningerne ved mulige alternativer.

Bogens hovedvægt ligger på en eksemplificeret besvarelse af punkt 4, hvor man på mere eller mindre systematisk vis stiller det inkvisitoriske spørgsmål til hver enkelt del: hvorfor sidder du egentlig her, kan du ikke erstattes af noget billigere, der udfylder samme funktion? Mange mennesker er blevet rige ved at specialisere sig i at kunne besvare sådanne spørgsmål, herunder formentlig bogens forfatter. For man må indrømme – med hele det case materiale, han serverer – at der er noget at gøre.

Man kunne så stille det spørgsmål, om den økonomiske sagkundskab i en virksomhed kan og bør stille disse fem spørgsmål. Hertil skal svares, at økonomien naturligt må komme til at levere data til pkt. 1, 2 og 5, og at hans næse for besparelser og aversion mod teknikerne vil kunne motivere adskillige dumme fornuftige spørgsmål under rubrik 3 og 4.

Erik Johnsen.

Robert Lekachman: A History of Economic Ideas. Harper & Brothers, Publishers, New York, 1959.

Dette er nærmest en leksikalsk fremstilling af den økonomiske teoris historie. Denne er i nærværende fremstilling knyttet til de enkelte forfatteres personer. Man får at vide noget om hver enkelt, inden hans livsværk refereres.

Første del (68 sider) behandler tiden fra det gamle Grækenland op til og med merkantilismen. Det er klart, at der ikke levnes megen plads til vore gamle venner Platon, Aristoteles, Xenofon, den hellige Sct. Thomas af Aquinas m. fl.

Anden del (158 s.) dækker den såkaldte klassiske periode, begyndende med Smith og gående over Bentham, Malthus, Ricardo og Mill til og med Marx.

Tredje del (102 sider) giver atter sær-

deles kortfattet de store mestre, der har udlært de ældste af vor tids profeter.

Fjerde del (72 sider) resumerer nogle nutidige (men med enkelte undtagelser) afdøde kanoner.

En gennemgang af denne bog har atter overbevist anmelderen om, at hvis man skal studere økonomisk historie, så skal man læse de originale værker. Gerne i uddrag, bevares, men man må selv ned til kilderne. Den form for økonomisk historie, der serveres her, kan kun tjene som leksikalske stikord for det, det hele drejer sig om. Derfor må man rose det omfattende index og den ret omfattende litteraturoversigt, der afslutter nærværende bog.

Erik Johnsen.

Johann Pfanzagl: Allgemeine Methodenlehre der Statistik, II. Walter de Gruyter & Co. Berlin, 1962. 280 s.

Professor Pfanzagls første bog, Allgemeine Methodenlehre der Statistik blev anmeldt i E. T. nr. 1, 1962, s. 75. Fortsættelsen er lige så lidt omfangsrig i det ydre, som den er koncentreret i indhold, og som den er prisbillig.

Forfatteren har skrevet bogen – som han selv siger – for praktikerne. Det skal dog ikke tages mere højtideligt end at beviserne er sprunget over, medens stringensen og »det hele med«-attituden er bibeholdt.

Efter en præcisering af sandsynlighedsbegrebet på 7 sider gives på de næste 34 en fremragende oversigt over de vigtigste statistiske fordelinger.

Herefter kommer ca. 200 sider stikprøve-teori og -anvendelser. Disse seks kapitler må vel siges at omfatte det, en praktisk arbejdende ikke-statistiker kan tænkes at komme ud for af problemer.

I det sidste kapitel behandles korrelations- og regressionsanalyse, medens nogle relevante tabeller afslutter bogen.

Gode bøger kræver ofte ikke mange

ord af anmelderen; i dette tilfælde har man ganske simpelt stikprovemandens lommebibel.

Erik Johnsen.

Bjarke Fog, under medvirken af Jørgen Andersson og Paul Lind: Rationaliseringen og dens virkninger. Sekretariatet for Danmarks Erhvervsfond, i kommission hos Andr. Fr. Høst & Søn, København, 1962. 181 s., kr. 9,75.

Dette er resultatet af en empirisk undersøgelse af rationaliseringens virkninger i en række danske virksomheder.

Bogen indeholder følgende kapitler: Indledning, rationaliseringens indhold, rationaliseringens forberedelse, rationaliseringens gennemførelse, rationaliseringens tekniske virkninger, rationaliseringens økonomiske virkninger, rationaliseringens menneskelige virkninger og rationaliseringens samfundsmæssige virkninger. Et appendix om undersøgelsens metodeproblemer afslutter bogen.

Red.

Erik Johnsen: Introduktion til operationsanalyse. Sekretariatet for Danmarks Erhvervsfond, i kommission hos Andr. Fr. Høst & Søn, København, 1962. 165 s., kr. 18,75.

Bogen, der i matematisk abstraktionsniveau ikke bevæger sig ud over Handelshøjskolens pensum, er sammenstillet med det formål at orientere erhvervslivet om de væsentligste operationsanalysemetoder. Den indeholder følgende kapitler: Hvad er operationsanalyse, programmeringsmodeller, lagermodeller, andre analytiske modeller (målsætningsmodeller, spilmodeller, sekvensmodeller, investeringsmodeller, komodeller og statistiske kontrolmodeller), simulationsmodeller, beslutningsmodeller, samt et kapitel om virksomhedsledelse og operationsanalyse. Alle modelformer er eksemplificerede med konkrete cases.

Red.